

Становище

от проф. д-рн Амелия Личева

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

2.1 Филология, Научна специалност: „Общо, индоевропейско и балканско езикознание“

Тема: *МОБИЛНОСТТА ПО ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“ В КОНТЕКСТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА МУЛТИЛИНГВИЗЪМ И МУЛТИКУЛТУРАЛИЗЪМ*

Докторант: Кристина Иванова Стоянова

Научни ръководители: доц. д-р Дария Карапеткова и доц. д-р Фотини Христакуди

Ще започна с нещо, което е принадлежна стойност към резултата от работата на Кристина Стоянова и което превръща дисертацията ѝ в изключително важен и навременен текст. В ситуация, в която не просто у нас, но и в световен план се прави опит за дискредитиране на европейските ценности, тази дисертация много добросъвестно и през доказателства от практиката мотивира смисъла и важността от философията на Обединена Европа и от европейските ценности, разбирани като зачитане на демокрацията, правото на другия, свободата на изразяване, ролята на образованието и знанието и пр. Нещо повече, поставени в контекста на програма „Ерзъм“, тези ценности са разгледани и като мотивиращи изборите и живота на

младите поколения в Европа, отваряйки към един дебат за бъдещето на ЕС.

Вече малко по-конкретно погледнато, дисертацията на Кристина Стоянова отговаря на изискванията за научната и образователна степен „доктор“, доколкото предлага проблем, който не е разработван от гледна точка на философията, която стои зад него, а именно – разглеждането на идейния замисъл и практиката на програма „Еразъм“ в контекста на мултикултурализма. Това позволява на Кристина Стоянова да представи генезиса на явлениято, да отвори към ключови теми като формирането на културна идентичност и межкултурния диалог, както и да ги постави в споменавания вече контекст на европейските политики и ценности. Акцентира се върху историята на „Еразъм“, действието на програмата и най-вече – върху внедряването на въпросните ценности в образованието и начина на живот на младите поколения. Много важна е и анкетата, която Кристина Стоянова е изработила и обобщила, защото това ѝ позволява да разшири изводите си. Целта на анкетата е да проучи гледната точка на респонденти с различен опит, отнесен към програма „Еразъм+“, за да създаде по-обширен поглед към взаимодействието между участници с различни роли и да представи тяхното мнение, изводи и опит по конкретни въпроси. Общият извод, до който се достига е, че „Еразъм+“ е устойчив и потребителите му дават висока оценка на ползите от програмата.

Специално внимание следва да се отдели на теоретичната част, в която Кристина Стоянова се занимава с мултикултурализма. Стъпвайки на много и авторитетни изследвания, работата представя мултикултурализма като явление, което отнася към широк спектър от интелектуални и политически движения, инициирани от различни етнически и религиозни малцинства, феминистки и гей групи през последните две или три десетилетия на XX век. Заклучава, че като идеология той се противопоставя на идеята за хомогенност на обществата и защитава тезата за отстояване на културното и идентичностно многообразие. Погледнато откъм социологията описва начините, по които дадено общество се справя с културното многообразие. Залага на вярата, че представителите на различни култури могат да съжителстват безпроблемно и че по този начин обществото се обогатява. Внушава, че в областта на политическата философия се отнася до формулирането и прилагането на официални политики, свързани с равноправното третиране на различните култури, както и че появата му е свързана с общества, в които си съжителстват няколко култури, но се подсилва и от мигрантските вълни, деколонизацията и пр., които с нова сила поставят дебата за това как да разберем и да отговорим на предизвикателствата, свързани с културното многообразие, основано на етнически, национални и религиозни различия. Изводът, който се налага е, че мултикултурализмът на практика се противопоставя на теорията за врящия котел, доколкото не стимулира сливането, асимилацията, а

настоява върху запазването на различията. Всичко това прави наблюденията на Кристина Стоянова важни и навременни.

Авторефератът коректно предава съдържанието, идеите и приносите на работата. Библиографията е солидна и адекватно използвана.

Въз основа на всичко изтъкнато дотук, както и на приносното съчетаване на теория и прагматика в това изследване, убедено давам своя глас за присъждане на Кристина Стоянова на образователна и научна степен „Доктор“ в професионално направление 2.1 Филология, Научна специалност: „Общо, индоевропейско и балканско езикознание“

Проф. д-р Амелия Личева